

EXAMENUL NAȚIONAL PENTRU DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
14 iulie 2026

Probă scrisă

**LB. ȘI LIT. MAGHIARĂ MATERNĂ, LB. ȘI LIT. ROMÂNĂ ȘI UNIV. PT. COPII, METODICA
PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR ÎN LB. MAGHIARĂ MATERNĂ ȘI ÎN LB. ROMÂNĂ
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR**

Varianta 2

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(60 de puncte)

A. Limba și literatura maghiară maternă (30 de puncte)

Aromo nyúl. Ugrifüles, nagyeszű. Úgy is hívjuk: fékezhetetlen agyvelejű. Ő meg, tudod, kint lakott a mezőn. Szabad foglalkozású nyúl volt. Káposztaszakértő. Egyszer hoz ám neki a postás egy levelet. Azonnal jelenjék meg itt meg itt, ekkor és ekkor, mert köteles elvégezni a nyúlfutás-tanfolyamot. El is ment szegény. Egy nagy épületre ki volt írva, hogy Nyúlfutást Oktató Főtanfolyam. Oda kellett mennie. Egy bizottság elé vezették. Kövér, pirospozsgás urak ültek a bizottságban. Aromo éppen mondani akarta, hogy minek tanulja ő a nyúlfutást, amikor... de a főkövér már rá is reccsent: „Na, fusson egy kört!” Aromo futott. „Rettenetes! – sopánkodtak a bizottság tagjai. – Hogy dobálja a farát, micsoda rossz lábtartás, ezt a gyenge technikát!” Aromo megint mondani akarta, hogy hiszen ő nyúl, de nem engedték szóhoz jutni. Heteken át gyakoroltatták. Nyúlfutásra oktatták a kövérek. De igen elégedetlenek voltak vele. Ilyen rossz tanulójuk még sose volt, ingatták a fejüket, és három hét múlva előhoztak egy teknősbékát. „Na, mutasd meg neki!” – mondták, s a teknősbéka fél nap alatt végigcsoszogott a kerten. „Na, látod, ez az! – mondták a kövérek Aromónak. – Ez az igazi nyúlfutás. Látod, milyen szépen ingatja a fejét, milyen kecsesen rakja a lábát?! Igaz, a gyorsaságát még icipicit fejleszteni kell, de akkor is így fut egy igazi nyúl.” Aromo igen mérges lett, azt se mondta fapapucs, csak zsupsz! átugrott a kerítésen, és uzsgyi neki, vesd el magad! Isten veled, nyúlfutásra oktató tanfolyam! A kövérek meg: „Utána, utána, hiszen még nem tud rendesen futni, fogják meg!” De mire kettőt léptek, Aromo farkincája végét se látták. Nosza, vérebeket eresztettek utána. Így találkoztam Aromóval. Futott, mint a nyúl, nyomában a vérebek.

(Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő. Részlet.)

1. Mutassa be a bizottságot a szöveg alapján! **2 pont**
2. Mi a humor forrása a fenti szövegrészletben? Indokolja válaszát! **2 pont**
3. Értelmezze a következő kifejezéseket!
ingatták a fejüket; azt se mondta, fapapucs **2 pont**
4. Alkosson egy-egy mondatot, melyben a *nyúl* szó legyen
a. főnév; b. ige! **2 pont**
5. Írjon ki a szövegből két különböző mondatfajtát, és nevezze meg azokat! **2 pont**
6. Bővítse a következő mondatot
a. időhatározóval; b. módhatározóval!
Kövér, pirospozsgás urak ültek a bizottságban. **2 pont**
7. Írjon ki a szövegből egy retorikai alakzatot, és nevezze meg azt! **2 pont**
8. Mutassa be a szövegrészlet eseményeit 6–8 mondatban Aromo szemszögéből!
Megjegyzés: Pontot ér a helyesírás és nyelvhelyesség (1 pont) valamint a szövegterjedelem betartása (1 pont) **4 pont**
9. Mutassa be 10–15 mondatban a meseregény legalább 4 műfaji sajátosságát!
Megjegyzés: Pontot ér a helyesírás és nyelvhelyesség (1 pont) valamint a szövegterjedelem betartása (1 pont) **6 pont**
10. Nevezze meg a gyermekirodalom 3 epikai műfaját! Írjon egy-egy példát minden műfajhoz! **6 pont**

B. Limba și literatura română și universală pentru copii (30 de puncte)

Citiți cu atenție textul de mai jos:

*La mijloc de codru des
Toate păsările ies,
Din huceag de aluniș,
La voiosul luminiș,
Luminiș de lângă baltă,
Care-n trestia înaltă
Legănându-se din unde,
În adâncu-i se pătrunde
Și de lună și de soare
Și de păsări călătoare,
Și de lună și de stele
Și de zbor de rândunele
Și de chipul dragei mele.*

(Mihai Eminescu, *La mijloc de codru...*)

Scrieți, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul de mai sus:

1. Despărțiți în silabe următoarele cuvinte: *aluniș*, *înaltă*. **4 puncte**
2. Transcrieți, din textul dat, două cuvinte derivate. **2 puncte**
3. Precizați ce părți de vorbire sunt cuvintele subliniate în versurile: *La mijloc de codru des/Toate păsările ies/Din huceag de aluniș*. **4 puncte**
4. Alcătuiți un enunț interogativ în care substantivul **stele** să fie atribut. **4 puncte**
5. Transcrieți propoziția principală din textul poetic dat. **1 punct**
6. Redactați un eseu de maximum o pagină, în care să argumentați apartenența la specia literară de *basă cultă* a unui text literar inclus în programa de examen. **15 puncte**

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea a două trăsături ale *basmului cult*, existente în textul literar selectat;
- prezentarea detaliată a celor două trăsături ale *basmului cult* precizate, valorificând opera literară aleasă;
- exprimarea unei opinii referitoare la mesajul operei literare selectate, cu exemplificare corespunzătoare.

Notă: Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului de la punctul 6 este la alegere. Pentru **conținutul** eseului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** acestuia veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris, utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie, punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării activităților în limba maghiară maternă în învățământul preșcolar

(15 puncte)

Az érvényben levő koragyermekkorai curriculumnak megfelelően a nyelvi-kommunikációs fejlődés, az olvasás és írás alapozása terület fejlődési dimenziói szerint az óvodáskorú gyermektől elvárt viselkedésmutatók a következők:

A fejlődés dimenziói	A gyermek viselkedésmutatói:
<i>Szóbeli közlések különböző kommunikációs kontextusban</i>	2.1 képes gondolatai, érdeklődése, szükségletei, tettei, saját érzelmei egyértelmű kifejezésére; 2.2 tiszteletben tartja a beszéd szabályszerűségeit a különféle kommunikációs kontextusokban; 2.3 szókinccse folyamatosan gazdagodik.

(Részlet a koragyermekkorai nevelés curriculumából, jóváhagyási szám: 5596/16.12.2019)

Írjon értekezést körülbelül 1 oldal terjedelemben *A szerepjáték funkciója a szóbeli szövegalkotási képesség fejlesztésében* címmel figyelembe véve a következő szempontokat:

- a szerepjáték funkciója a fenti tantervrészletben megadott viselkedésmutatók kialakításában
- módszerei, eljárásai, eszközei

- a tevékenység didaktikai mozzanatai!

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása.

B. Metodica predării activităților în limba română în învățământul preșcolar (15 puncte)

Prezentați trei etape/secvențe ale unei activități didactice de *convorbire*, domeniu experiențial *Limbă și comunicare*, nivel de studiu 4-5 ani, temă anuală de studiu *Cine sunt/suntem?*.

În prezentare, veți avea în vedere următoarele repere:

- menționarea a trei dintre etapele/secvențele activității precizate;
- prezentarea etapelor/secvențelor menționate, cu referire corespunzătoare la domeniul experiențial, la nivelul de studiu și la tema anuală de studiu precizate în cerință.